

สรุปผลการตรวจราชการและนิเทศงาน จังหวัดสระแก้ว เขตสุขภาพที่ 6 รอบที่ 1/2565
วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565 ณ ห้องประชุมสิรินธร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว

นายแพทย์พนิต โล่เสถียรกิจ ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 6 กล่าว กรมนามัยมีข้อเสนอ 2 ประเด็นหลัก คือ ประเด็นการดำเนินงานตามชีวิตตรวจราชการ และปัญหาสำคัญของพื้นที่ (Area based) และประเด็นผลกระทบการดำเนินงานในสถานการณ์การระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ประเด็นที่ 1 การดำเนินงานตามชีวิตตรวจราชการ และปัญหาสำคัญของพื้นที่ (Area based)

ขอชื่นชม การดำเนินงานของจังหวัดสระแก้ว ในเรื่องของระบบ การใช้ข้อมูล การ Monitor ทำได้ดี มองเห็นประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยภาพรวมที่ดำเนินการได้ดี มีประเด็น ดังนี้

1. ด้านทันตกรรม ในโครงการราชทัณฑ์ ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ดำเนินการได้ดี โดยผู้ต้องขังได้รับการตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปาก ร้อยละ 35.12 (เป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 60) และผู้ต้องขังได้รับบริการรักษาทางทันตกรรมอย่างน้อย 1 ครั้ง/ ปี ร้อยละ 23.73 ของผู้มีปัญหาสุขภาพช่องปาก (เป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 30)
2. การจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก ซึ่งเป็น PPA ระดับเขต ดำเนินการได้ดี โดยพบว่า หลังจากการเปิดโรงเรียน มีการดำเนินงานการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กในเด็ก ซึ่งมีผลลัพธ์ค่อนข้างดี
3. หญิงตั้งครรภ์ฝากครรภ์ครั้งแรกก่อน 12 สัปดาห์และหญิงตั้งครรภ์ฝากครรภ์ครบ 5 ครั้ง ตามเกณฑ์ ยังไม่ผ่านค่าเป้าหมาย แต่ผลการดำเนินงานค่อนข้างดี ในภาพของเขตสุขภาพที่ 6
4. การจ่ายยาน้ำเสริมธาตุเหล็กและการลดภาวะซีดในเด็กปฐมวัย ซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการและระดับ IQ ของเด็ก ดำเนินการได้ดี
5. การดำเนินงานผู้สูงอายุในตัวชีวิต Long Term Care และ Care plan ดำเนินการได้ดี ผ่านค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัดการตายมารดาไทย เป็นปัญหาระดับเขต ในปี 2564 พบอัตราส่วนการตายมารดาไทย 38.97 ต่อการเกิดแสมมีชีพ ซึ่งสูงเป็นอันดับ 4 จาก 12 เขตสุขภาพ ในปี 2565 พบมารดาตาย 9 ราย Direct cause 6 ราย และ Indirect cause 3 ราย ข้อมูลการตายมารดา จังหวัดสระแก้ว ปี 2561 – 2565 พบมารดาตาย 9 ราย สาเหตุหลักจาก Indirect cause 6 ราย ในปี 2565 พบมารดาตาย 2 ราย สาเหตุจาก Amniotic embolism 1 ราย และ Covid-19 pneumonia 1 ราย มีข้อเสนอแนะ 3 ประเด็น ดังนี้

1. เขตสุขภาพที่ 6 ยังไม่พบการตายในหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อ COVID-19 และได้รับการฉีดวัคซีนป้องกัน COVID-19 แต่พบการตายในหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อ COVID-19 และไม่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกัน COVID-19 จึงอยากให้มีการฉีดวัคซีนป้องกัน COVID-19 ในหญิงตั้งครรภ์ เพื่อป้องกันการเสียชีวิตจากการติดเชื้อ COVID-19
2. สาเหตุการตายจากภาวะตกเลือดหลังคลอดและภาวะครรภ์เป็นพิษ ยังไม่ปัญหาของพื้นที่ แต่ในภาพของเขต คณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข (อคม.) กำหนดให้มีการ Audit chart ในการใช้ CPG และ Standing order
3. ปี 2565 มีการผลักดันการฝากครรภ์ครบ 5 ครั้ง ตามเกณฑ์ และขับเคลื่อนเป็น PPA ระดับเขต

ตัวชี้วัดระดับสติปัญญาเฉลี่ย IQ ของเด็กไทย เป็นปัญหาสำคัญระดับประเทศและระดับเขต ในปี 2561 เปรียบเทียบกับปี 2564 พบว่า เขตสุขภาพที่ 6 มีระดับ IQ เพิ่มขึ้นจาก 95.49 เป็น 105.38 และจังหวัด สระแก้ว มีระดับ IQ เพิ่มขึ้นจาก 90.81 เป็น 101.7 ผ่านค่าเป้าหมาย แต่ยังคงต่ำที่สุดในเขตสุขภาพที่ 6 มีข้อเสนอแนะ 3 ประเด็น คือ

1. การใช้ยา Progesterone ขับเคลื่อนผ่านคณะกรรมการ 5x5 ซึ่งเชื่อมโยงกับ Service Plan สาขาทารกแรกเกิด เพื่อป้องกันการคลอดก่อนกำหนด และ ทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อย ซึ่งส่งผล ต่อพัฒนาการและระดับ IQ ของเด็ก
2. ปี 2564 จังหวัดสระแก้ว มีค่ามัธยฐานไอโอดีนในปัสสาวะของหญิงตั้งครรภ์ เท่ากับ 159.60 สูงที่สุดในเขตสุขภาพที่ 6 และผ่านค่าเป้าหมาย แต่อย่างไรก็ตาม ให้ดำเนินการต่อเนื่อง และเน้น ความสำคัญในการจ่ายยา Triferdine ในหญิงตั้งครรภ์ โดยเฉพาะในไตรมาสที่ 1
3. การเปิดโรงเรียนหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความสำคัญ จากงานวิจัย พบว่า เด็กในศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก มีผลต่อพัฒนาการ EQ และคุณธรรม จริยธรรม ผู้ปกครองมีปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม ความเครียด ทำให้การดูแลเด็กด้อยลง

ประเด็นที่ 2 ผลกระทบการดำเนินงานในสถานการณ์การระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 กับพัฒนาการเด็ก ปี 2564 พบว่า พัฒนาการสงสัยล่าช้า เขตสุขภาพที่ 6 มีแนวโน้มสูงขึ้น จาก 24.84 เป็น 28 ในปี 2565 พบปัญหาเรื่องพัฒนาการสงสัยล่าช้า โดยเฉพาะการประสาน ดังนั้น การเปิดโรงเรียน หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงมีความสำคัญ จังหวัดสระแก้ว เปิด โรงเรียนหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประมาณร้อยละ 90 ซึ่งกรมอนามัย เร่งดำเนินการในการเปิดโรงเรียน และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในประเด็นความรุนแรงในการติดเชื้อ COVID-19 ความครอบคลุมของการได้รับวัคซีน และ มาตรการต่างๆ

ข้อสั่งการ/ ข้อเสนอแนะ

นายแพทย์ณรงค์ อภิกุลวณิช ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข เขตสุขภาพที่ 6 กล่าว

1. เด็กที่ไม่ได้ไปโรงเรียนมีผลกระทบหลายมิติ หรือผู้ใหญ่ที่ไม่ได้ไปทำกิจกรรมทางสังคม มีความเครียดสูงมาก นอกจากนี้ ยังพบผลกระทบด้าน Social และ Life skill ดังนั้น การเปิด โรงเรียน ให้เป็นประเด็นหลัก แต่เปิดอย่างไรให้ปลอดภัยทั้งกลุ่มเด็กและกลุ่ม 608 และนำ กลไกไปพัฒนาในเรื่อง EQ SQ และ MQ และขยายเชิงคุณภาพต่อไป
2. การดำเนินงานที่ส่งผลต่อพัฒนาการเด็ก ทั้งในเรื่อง การจ่ายยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก ภาวะซีดใน หญิงตั้งครรภ์ Urine Iodine การเจาะส้นเท้าในเด็ก ให้มีการติดตาม ทบทวนระบบ และ วิเคราะห์ Gap
3. ให้ติดตามความต่อเนื่องในการเปิดโรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แบบ Onsite หรือ แบบ Hybrid จาก 24.84 เป็น 28
4. ให้กรมอนามัยให้ความสำคัญกับการประชุม MCH BOARD ประเด็นการฝากครรภ์

นางสาวพรวิมล นภาศัย
ผู้จตุรายนการประชุม
นางสาวภูริภัคค์ พรหมมินทร์
ผู้ตรวจรายงานการประชุม